

Genesis 28: 16

Al voordat de corona-crisis uitbrak, was ik bezig met het schrijven van de tekst voor een nieuwe cantate. Ditmaal over de geschiedenis van Jakob. Een indrukwekkend verhaal, over iemand die ook van de ene crisis in de andere terecht komt. Vaak door eigen schuld. Hoewel, wat is eigen schuld.

Uit het verhaal van Jakob wordt wel duidelijk dat je nooit als blanco persoon in een blanco wereld wordt geboren. Er is altijd al iets gaande, en je wordt meteen al gevormd door het gezin waarin je terecht komt. Zo ook Jakob. Hij komt ter wereld met de gedachte dat niet zijn broer Esau, maar hijzelf de eerstgeborene had moeten zijn.

Dat zorgt uiteindelijk voor een enorme crisis, tussen zijn beide ouders en ook tussen Esau en Jakob. Jakob moet om niet vermoord te worden door zijn broer vluchten naar zijn oom Laban, die in een ander land woont. Maar voordat hij daar aan zal komen is daar die lange, lange weg alleen. Het wordt al avond en nog is hij niet op zijn bestemming. Ik stel me voor hoe hij daar loopt, door een verlaten landschap, steeds langzamer. Hoe hij tenslotte stilstaat, en bij zichzelf denkt: 'Er zit niets anders op, ik zal hier moeten overnachten.'

Hij zoekt een steen en legt die onder zijn hoofd. Eenmaal nog kijkt hij diep in de donkere nachthemel vol sterren, en valt dan doodmoe in slaap.

En dan komt die droom, over de ladder, de op- en afgaande engelen, en God zelf die bij hem staat, en Jakob belooft dat hij hem nooit alleen zal laten, wat er ook gebeurt.

Als Jakob wakker wordt, is hij er nog steeds vol van. Verbaasd over zichzelf zegt hij: 'Wat een wonderbaarlijke plek is dit. Het is zeker, God zelf is hier.

En ik besepte het niet!'

Het is alsof hij door de crisis waarin hij verkeert is teruggebracht tot de kern van zijn bestaan. Leven is: de ene voet voor de andere zetten. Geen houvast meer hebben aan het verleden of aan de toekomst. En juist in die situatie overkomt hem de zekerheid dat God daar is, precies op de plek waar hijzelf is. En dat dat genoeg hoop geeft om weer door te gaan.

Wat ik lees, nu, tijdens onze eigen crisis, wat ik hoor in gesprekken, en wat ik zelf ook merk, is dat we weer beter gaan beseffen wat de kern is van ons bestaan. Wat er toe doet en wat minder.

Na de eerste verwarring en desoriëntatie – wat gebeurt er, wat gaat dit betekenen? – komt het leven van alledag weer in zicht. Gewoon, de ene voet voor de andere. En ook de vraag: van waaruit leef ik eigenlijk, wat geeft werkelijk steun en troost.

Structuur is belangrijk, schreef een psycholoog in de krant. De gewone dingen blijven doen: opstaan, aankleden, op tijd eten, je huis schoonhouden. Een doel stellen, al is het nog zo klein, bijvoorbeeld: fit blijven door te bewegen. Contact houden met wie je lief zijn, en daar creatief in worden. Wat mezelf betreft hoort ook bij de wezenlijke dingen: nu en dan naar binnen keren. Je kunt het mediteren noemen, of bidden, of nog anders. Maar het heeft te maken met concentratie op iets anders dan het laatste nieuws en je eigen zorgen. De tijd nemen om te voelen waar je echte zwaartepunt ligt.

Het is niet voor niets misschien een steen, die Jakob onder zijn hoofd legt. Hard, kernachtig, stevig, zwaar: je kunt er niet omheen, en de grond onder je voeten is ervan gemaakt.

'En ik besepte het niet'. Maar nu, in deze tijd, misschien weer wel.

Met een hartelijke groet,

Barbara de Beaufort.